

Lovforslag nr. L 202. Fremsat den 9. april 1981 af socialministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand.

(Fastsættelse af betaling for børns ophold i daginstitution og formidlet dagpleje).

§ 1

I lov nr. 333 af 19. juni 1974 om social bistand, som senest ændret ved lov nr. 258 af 16. juni 1980, foretages følgende ændringer:

1. § 64 affattes således:

»§ 64. Det sociale udvalg kan formidle anbringelse af børn i dagpleje i private hjem, der forud er godkendt af udvalget til dette formål.

Stk. 2. Det sociale udvalg fører tilsyn med dagplejens udøvelse.

Stk. 3. Børnenes forældre betaler for dagplejen efter samme regler som ved anbringelse i daginstitutioner.«

2. § 73 affattes således:

»§ 73. Børnenes forældre betaler for opholdet med et beløb, der for børn under skolealderen svarer til 35 pct. og for børn i eller over skolealderen svarer til 25 pct. af udgifterne ved ophold i institutionen, bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse, jfr. dog stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgør, om betalingen skal beregnes på

grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte institution eller på grundlag af de gennemsnitlige udgifter ved driften af institutioner af samme type i kommunen.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen efter stk. 1 og kan herunder bestemme, at der skal ske nedsættelse eller bortfald af betalingen under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og børnenes særlige behov for ophold i daginstitution. Der kan endvidere fastsættes en lavere betaling for særlige grupper af institutioner.

Stk. 3. Særlige indtægter for institutionerne anvendes til nedsættelse af forældrenes betaling.

Stk. 4. Betalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i § 73, stk. 4, kan betalingen for perioden 1. august til 31. december 1981 fastsættes på grundlag af institutionernes budgetter for denne periode.

Bemærkninger til lovforslaget

Ved lov nr. 258 af 16. juni 1980 om ændring af lov om social bistand er der med virkning fra 1. august 1981 vedtaget en ændring af betalingsreglerne for formidlet dagpleje og daginstitutionsoophold i bistandslovens §§ 64 og 73, hvorved betalingen gøres afhængig af forældrenes socialindkomst.

Ifølge bemærkningerne til ændringsforslaget er formålet med ændringen at bringe betalingen på dette område på linie med andre betalingsregler efter bistandsloven, der tager udgangspunkt i betalingsevnen og ikke udgifterne ved den pågældende foranstaltning, samtidig med, at socialindkomsten bliver grundlag for betalingsfastsættelsen.

Omlægningen sigtede endvidere på at tilvejebringe en større forældredækning af de samlede offentlige udgifter på dette område end hidtil – dog således, at der i videst mulig udstrækning ikke pålægges de svagere stillede grupper øgede omkostninger til institutionsophold.

Under drøftelserne i efteråret 1980 mellem socialministeriet og Kommunernes Landsforening om beregningen af de økonomiske konsekvenser af indførelsen af de nye betalingsregler viste der sig imidlertid at være forskellige oplysninger om provenuet af betalingsreglerne. Det fremgik også, at der ikke var tilstrækkeligt statistisk grundmateriale til at foretage sammenlignelige opgørelser på området.

Socialministeren og Kommunernes Landsforening nedsatte derfor i november 1980 et fællesudvalg, der fik til opgave at skaffe et bedre statistisk grundlag for beregning af betaling for børn i daginstitution og dagpleje. Herudover skulle udvalget fastlægge de økonomiske konsekvenser af den nye betalingskala pr. 1. august 1981.

Fællesudvalget, der har udsendt spørgeskemaer til alle landets kommuner, har afsluttet sit arbejde med offentliggørelse af en rapport den 31. marts 1981.

Det fremgår af rapporten, at de nye betalingsregler, der skal gælde fra 1. august 1981, vil give det offentlige et tab på 214 mill. kr. på årsbasis (PL-niveau 1981).

Når socialministeriets beregninger sidste forår tværtimod viste en merindtægt for det offentlige på 255 mill. kr. på årsbasis skyldtes det især, at det indberetningsmateriale, der sendes fra kommunerne til Danmarks Statistik, har vist sig at være fejlbehæftet og uensartet og derfor ikke tilstrækkeligt pålideligt.

Beregningerne vedrørende de nye regler kunne kun baseres på oplysninger fra 13 kommuner, idet der efter de gældende regler for centrale myndigheders udnyttelse af de fælleskommunale EDB-registre til statistiske formål skal indhentes tilladelse fra hver enkelt kommune.

Der er ikke ved fællesudvalgets beregninger taget hensyn til eventuelle særlige kommunale tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen.

Regeringen har som konsekvens af fællesudvalgets arbejde besluttet, at ikrafttrædelsen af de nye betalingsregler bør udskydes. Der stilles derfor forslag om en ophævelse af bestemmelserne om disse regler i ændringsloven af 16. juni 1980, således at de gældende betalingsregler føres videre efter 1. august 1981.

Dette betyder, at betalingen fortsat fastsættes på grundlag af udgifterne i daginstitutionerne og ved dagplejen med adgang til nedsættelse eller bortfald af betalingen under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og børnenes særlige behov for ophold i daginstitution («fripladser») efter de nærmere regler, der er angivet i socialministeriets bekendtgørelse af 15. marts 1979 om betaling for ophold i daginstitutioner m.v. for børn.

Det er regeringens hensigt senere at gennemføre en indkomstafhængig forældrebetaling.

Pr. 1. august 1981 gennemføres en omlægning af den såkaldte støttepædagogordning, således at udgifter til støttepædagoger, der virker i daginstitutioner, indgår i institutionernes almindelige driftsudgifter. Med henblik på at undgå, at denne omlægning får virkning specielt for forældrene til børn i de enkelte institutioner, vil socialministeren rette en henstilling til kommunerne om at udnytte adgangen efter § 73, stk. 1. 2. pkt., til at fastsætte forældrebetalingen på grundlag af de gennemsnit-

lige udgifter ved driften af institutioner af samme type i kommunen.

Efter § 73, stk. 4, fastsættes betalingen for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter.

Med henblik på en ændring af den gældende § 73 pr. 1. august 1981 er der i § 8 i socialministeriets bekendtgørelse af 5. november 1980 om beta-

lingen for ophold i daginstitutioner for børn og formidlet dagpleje givet en regel om fastsættelse af en forældrebetaling, der gælder for perioden 1. januar til 31. juli 1981. Gennem en overgangsbestemmelse i det foreliggende forslag skabes der hjemmel for fastsættelse af en betaling for den resterende del af 1981.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. § 64 affattes således:

»§ 64. Det sociale udvalg kan formidle anbringelse af børn i dagpleje i private hjem, der forud er godkendt af udvalget til dette formål.

Stk. 2. Det sociale udvalg fører tilsyn med dagplejens udøvelse.

Stk. 3. Børnenes forældre betaler for dagplejen efter samme regler som ved anbringelse i daginstitutioner.«

§ 64. Det sociale udvalg kan formidle anbringelse af børn i dagpleje i private hjem, der forud er godkendt af udvalget til dette formål.

Stk. 2. Det sociale udvalg fører tilsyn med dagplejens udøvelse.

Stk. 3. Ophold i formidlet dagpleje er gratis for børn af forældre, hvis socialindkomst ikke overstiger 40.000 kr.

Stk. 4. Af socialindkomsten over denne grænse til og med 140.000 kr. betales 10 pct., dog højst 593 kr. månedlig.

Stk. 5. Af socialindkomst over 140.000 kr. betales yderligere 5 pct., dog højst 847 kr. månedlig i samlet betaling.

Stk. 6. I øvrigt gælder for betalingen samme regler som ved ophold i daginstitution, herunder om regulering af de månedlige maksimumsbeløb, der er nævnt i stk. 4 og 5.

2. § 73 affattes således:

»§ 73. Børnenes forældre betaler for opholdet med et beløb, der for børn under skolealderen svarer til 35 pct. og for børn i eller over skolealderen svarer til 25 pct. af udgifterne ved ophold i institutionen, bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse, jfr. dog stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgør, om betalingen skal beregnes på grundlag af udgifterne ved driften af den enkelte institution eller på grundlag af de

gennemsnitlige udgifter ved driften af institutioner af samme type i kommunen.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler om betalingen efter stk. 1 og kan herunder bestemme, at der skal ske nedsættelse eller bortfald af betalingen under hensyn til forældrenes økonomiske forhold og børnenes særlige behov for ophold i daginstitution. Der kan endvidere fastsættes en lavere betaling for særlige grupper af institutioner.

Stk. 3. Særlige indtægter for institutionerne anvendes til nedsættelse af forældrenes betaling.

Stk. 4. Betalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter.«

§ 73. Ophold i daginstitution er gratis for børn af forældre, hvis socialindkomst ikke overstiger 40.000 kr.

Stk. 2. Af socialindkomst over denne grænse til og med 140.000 kr. betales for opholdet:

- 1) 18 pct. for 0–2 årige, dog højst 1.001 kr. månedlig,
- 2) 9 pct. for 3–6 årige, dog højst 512 kr. månedlig, og
- 3) 5 pct. for børn over 7 år, dog højst 288 kr. månedlig.

Stk. 3. Af socialindkomst over 140.000 kr. betales yderligere

- 1) 5 pct. for 0–2 årige, dog højst 1.431 kr. månedlig i samlet betaling,
- 2) 5 pct. for 3–6 årige, dog højst 731 kr. månedlig i samlet betaling, og
- 3) 2 pct. for børn over 7 år, dog højst 403 kr. månedlig i samlet betaling.

Stk. 4. For familier med flere børn i daginstitution eller formidlet dagpleje sker der en nedsættelse af betalingen. Endvidere kan der fastsættes lavere betaling end den, der er nævnt i stk. 2 og 3, under hensyn til pågældende institutionstype.

Stk. 5. Socialministeriet fastsætter nærmere regler om forældrebetalingen, herunder om fravigelse af socialindkomsten ved ændrede økonomiske forhold.

Stk. 6. De maksimumsbeløb for forældrebetalingen, der er nævnt i stk. 2 og 3, reguleres hver 1. januar efter reguleringspristallet for juli (jan. 1980 = 100). Beløbene forhøjes

eller nedsættes med 3 pct. for hver fulde 3 points' udsving i reguleringspristallet over 100. Eventuelle overskydende points henstår til næste regulering. Beløbene afrundes opad til nærmeste hele kronebeløb. Socialstyrelsen meddeler inden 10. september maksimumsbeløbene for det følgende kalenderår.